

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА

Незалежна асоціація банків України

Національний банк України

Комітет з питань
оподаткування та обліку

Головному бухгалтеру –
Директору Департаменту
бухгалтерського обліку
Лукашевичу Б. В.

Вих. № 3527-14/9
від 14.09.2016

*Пропозиції щодо удосконалення бізнес-процесів у
зв'язку з запровадженням МСФЗ 9*

Шановний Богдане Володимировичу!

Користуючись нагодою, висловлюємо Вам свою повагу і бажаємо успіхів у Вашій професійній діяльності.

Незалежна асоціація банків України (далі – НАБУ), як найбільший представник банківської спільноти України на Ваш лист від 15.07.2016 року №60-0005/59146 щодо запровадження МСФЗ 9 повідомляє наступне.

Враховуючи, що Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку опубліковано остаточну редакцію нового Міжнародного стандарту фінансової звітності 9 “Фінансові інструменти” (далі – МСФЗ 9), який є обов’язковим до застосування з 01 січня 2018 року та замінює Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 “Фінансові інструменти: визнання та оцінка” (далі МСБО 39), банкам потрібно заздалегідь розпочати підготовку до запровадження МСФЗ 9.

З цією метою банкам необхідно переглянути класифікацію фінансових активів відповідно до вимог МСФЗ 9 за визначеними бізнес-моделлями, оцінити вплив нового стандарту на розмір оціночних резервів, доходів, прибутку, капіталу тощо. Так, вимогами МСФЗ 9 передбачено три категорії фінансових активів залежно від намірів та політики управління активами:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо метою утримання такого активу (тобто бізнес-моделлю) є отримання передбачених договором потоків грошових коштів (виключно основної суми та процентів);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у іншому сукупному доході (капіталі), якщо актив утримується у рамках бізнес-моделі, яка передбачає як отримання передбачених договором потоків грошових коштів, так і продажу фінансових активів;
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у складі прибутку/збитку – всі інші активи.

Враховуючи пропозиції банків, зовнішніх аудиторів та за результатами зустрічі у НАБУ від 15.07.2016 року, з метою покращення автоматизованого супроводження операцій та відображення активів/пасивів за вимогами МСФЗ (процедури нарахування процентних доходів та витрат з використанням

ефективної ставки відсотка, переоцінка, амортизація дисконту/премії, коригування балансової вартості фінансового інструменту), пропонуємо наступне:

1. Об'єднати аналітичні рахунки «Нарахованих доходів» та «Прострочених нарахованих доходів» та залишити один рахунок, а саме: об'єднати аналітичні рахунки (1XX8АП та 1XX9АП; 2XX8АП та 2XX9АП; 3XX8АП та 3XX9АП) і залишити рахунки з нарахованих доходів (1XX8АП, 2XX8АП; 3XX8АП).

2. За економічною суттю фінансовий інструмент не може визнаватися одночасно з дисконтом і премією. Дисконт або премія по інструменту визначається за результатами порівняння отриманих доходів та понесених витрат на операцію, прибутку або збитку від відображення кредиту за ринковою ставкою. Для спрощення здійснення проводок та визначення дисконт або премія виникає за фінансовим інструментом вважаємо, що необхідно об'єднати рахунки з неамортизованої премії/ неамортизованого дисконту в один рахунок, що дозволить звільнити місце для інших рахунків в Плані рахунків, а також дозволить удосконалити/покращити автоматизоване супроводження операцій.

3. Під кредити, які банки планують оцінювати за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у іншому сукупному доході (капіталі), якщо актив утримується у рамках бізнес-моделі, яка передбачає як отримання передбачених договором потоків грошових коштів, так і продажу фінансових активів, необхідно передбачити в Плані рахунків рахунки переоцінки, а також відповідний рахунок у 510 групи.

4. Для правильного відображення операцій та для складання звітності за МСФЗ необхідно внести зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України (далі – План рахунків) та ввести новий **23 розділ** для обліку придбаних банками кредитів (суб'єктів господарювання та фізичних осіб, наприклад, 230, 231 групу рахунків на поточні потреби та 232, 233 групу – іпотечні кредити), а також відповідно до МСБО 39 та за аналогією з рахунками цінних паперів на продаж ввести окремий облік кредитів на продаж (суб'єктів господарювання та фізичних осіб, наприклад, 234, 235 групу рахунків - на поточні потреби, 236, 237 - іпотечні кредити).

Потрібно як і для інших активів на продаж у Плані рахунків передбачити рахунки і для кредитів на продаж.

5. Також пропонуємо переглянути методи оцінки портфелів придбаних кредитів, а саме дати банкам можливість розглядати їх, як один фінансовий інструмент з оціненими фінансовими потоками у рамках бізнес-моделі без розподілу окремих сум за різними контрагентами (з обліком кожної окремої суми за різними аналітичними рахунками відкритими під кожного позичальника).

6. Необхідно переглянути у Плані рахунків розділи рахунків фінансової дебіторської (кредиторської) заборгованості та проаналізувати чи вистачає балансових рахунків в цих розділах, групах для ведення обліку відповідно вимогами МСФЗ 9, де передбачено три категорії фінансових активів залежно від намірів та політики управління активами, вимог розкриття інформації за пасивами.

Просимо Вас врахувати вищезазначені пропозиції банківської спільноти.
Сподіваємось на плідну подальшу співпрацю.

З повагою
Виконавчий директор

О.А. Коробкова

Вик. Костюкіна О.О.
(044) 300 10 15